

Intrekken Woonlastenregeling 65+

Artikel 2 lid 3 van de verordening cliëntenparticipatie WWB & WIJ luidt: *De Cliëntenraad behartigt de belangen van cliënten in algemene zin.* Het is dan moeilijk om positief te adviseren over voorstellen die een verslechtering van de inkomenspositie van een deel van die groep tot gevolg hebben. Echter, rekening houdend met het door college en gemeenteraad gehuldigde beginsel dat financiële problemen binnen het eigen programma moeten worden opgelost is dit waarschijnlijk een relatief rechtvaardige versobering van het minimabeleid. Maar in combinatie met de voorgestelde aanpassing van de regeling chronisch zieken, gehandicapten en ouderen kan de inkomensachteruitgang voor sommigen aanzienlijk worden. Daarom stelt de Cliëntenraad voor om wijzigingen gefaseerd in te voeren voor mensen die dit treft, indien de voorstellen van het college worden aangenomen.

Aanpassing van de regeling chronisch zieken, gehandicapten en ouderen

In principe kan de Cliëntenraad ermee instemmen om deze voorziening alleen te bestemmen voor mensen bij wie een handicap of chronische ziekte objectief kan worden vastgesteld, rekening houdend met de budgettaire beperkingen. Eind augustus verschenen in de media berichten over een aanzienlijke bezuiniging op de Wet tegemoetkoming chronisch zieken en gehandicapten (Wtcg). Het is de Cliëntenraad nog niet bekend of deze daadwerkelijk in de rijksbegroting 2012 zijn opgenomen en wat de eventuele gevolgen voor chronisch zieke of gehandicapte minima zouden kunnen zijn.

Bijstelling declaratieregeling

Deze regeling was oorspronkelijk bedoeld om 'het meedoen' mogelijk te maken. Een nadrukkelijke relatie met participatie in de zin van re-integratie en werk wijst de Cliëntenraad echter af. Minimabeleid (en bijzondere bijstand) moet het meedoen in brede zin minder moeilijk maken, iets dat juist door gebrek aan persoonlijke financiële middelen wordt beperkt. De gemeenteraad heeft in het verleden een bredere doelstelling aan deze regeling gegeven. De Cliëntenraad heeft er geen bezwaar tegen als de regeling weer wat meer in overeenstemming wordt gebracht met de oorspronkelijke doelstelling, zonder een al te vergaande beperking. Hierbij heeft de beeldvorming in de media ook een rol gespeeld. Krantenkoppen als "Leidse bijstandsgerechtigden krijgen televisie en toegangskaartje voor pretpark van de gemeente" (hoe onjuist ook) zijn onwenselijk. Concreter gaat het naar de mening van de Cliëntenraad dan om kosten van educatie, kunst & cultuur, sport (ook in niet-clubverband en inclusief fietsen), NS-kortingskaart, bibliotheekpas e.d., maar nadrukkelijk ook om de kosten van een internetaansluiting, zonder welke maatschappelijke participatie immers onmogelijk is. De Cliëntenraad is van mening dat ook de aanschaf van een computer door huishoudens zonder kinderen (deels) vergoed moet kunnen worden uit de declaratieregeling, en stelt voor dat hieronder de aanschaf van een gebruikte computer onder moet kunnen vallen (dit is blijkbaar nu niet het geval), mits gekocht bij een (erkende) winkel.

De Cliëntenraad wijst erop dat een zeer groot deel van de bijstandsgerechtigden alleenstaand is (waaronder veel wegens medische of psychische redenen van de arbeidsplicht vrijgesteld), dat zij geen kosten kunnen delen en dat voor deze groep het kunnen 'meedoen' noodzakelijk is, ook ter voorkoming van eenzaamheid.

De Cliëntenraad is geen voorstander van beleidsregels minimabeleid (en, voor de volledigheid, bijzondere bijstand), want dan staat de gemeenteraad buitenspel. Het college had naar de mening van de Cliëntenraad een lijst van voor declaratie in aanmerking komende kosten als bijlage bij de beleidsbrief moeten opnemen, want nu is een zorgvuldige besluitvorming niet goed mogelijk.

De opmerking over "de verhouding tussen jeugdportfonds en jeugdcultuurfonds enerzijds en de declaratieregeling" is dermate vaag dat advisering niet mogelijk is. De Cliëntenraad is echter niet enthousiast over dergelijke fondsen en is tegen het gebruik van gelden uit het minimabeleid voor de

(mede)financiering van instellingen. Daarnaast zijn dit aparte organisaties waar minima mee te maken krijgen, waardoor het een en ander bepaald niet eenvoudiger wordt, en er komt privacygevoelige informatie terecht bij derden zonder dat hier goed toezicht op is.

Extra korting Zorg en Zekerheid

Verstrekingen in natura hebben nooit de voorkeur gehad van de Cliëntenraad, behalve de gemeentelijke bijdrage aan de ziektekostenverzekering. De Cliëntenraad kan instemmen met het voorstel van het college om de gemeente de premies te laten inhouden, maar zou een eventuele besparing liever vertaald zien in een lagere premie.

Collectieve inkoop van duurzame energie voor minima

De Cliëntenraad is hierover niet enthousiast. Het is een verstrekking in natura, waar de Cliëntenraad in het algemeen geen voorstander van is. Bovendien gaat het hier om zogenaamde duurzame energie. Minimabeleid behoort echter niet gekoppeld te worden aan milieubeleid of energiebeleid. Daarnaast is de installatie van zogenaamde slimme meters (verlies van privacy!) een vereiste voor deelname, hetgeen de Cliëntenraad nietwenselijk vindt. De kostenbesparingen zijn bovendien niet spectaculair en waarschijnlijk ook te behalen door zelf kritisch te winkelen. Het staat een gemeente trouwens vrij om een dergelijke collectieve regeling voor alle inwoners open te stellen.

Ruimhartig kwijtscheldingsbeleid

De Cliëntenraad schreef de commissie W&F op 17 juni 2011:

"Hierbij wijs ik u op vorige maand door de Eerste Kamer aangenomen wijzigingen van de Gemeentewet, de Provinciewet en de Waterschapswet en een recente wijziging van de Uitvoeringsregeling Invorderingswet 1990. Hierdoor krijgen gemeenten de bevoegdheid om bij de uitvoering van de vermogenstoets voor verlening van kwijtschelding van lokale heffingen uit te gaan van de vermogensnorm in de Wet Werk en Bijstand (WWB). Dat betekent dat dus ook mensen met een beetje spaargeld kwijtschelding kan worden verleend. Nu wordt hun aanvraag voor kwijtschelding vaak afgewezen.

Niet alle minima hebben nu dus recht op kwijtschelding van lokale lasten, dit in tegenstelling tot een hardnekkig misverstand in media en gemeenteraden. De aanpassing van de vermogensnorm zal naar verwachting op 1 januari 2012 plaatsvinden. Ook hebben gemeenten sinds 1 april 2011 de wettelijke bevoegdheid gekregen om kleine ondernemers met een laag inkomen kwijtschelding van lokale heffingen te verlenen.

In een groot aantal gemeenten hebben raadsfracties erop aangedrongen om gebruik te maken van deze ruimere mogelijkheden voor kwijtschelding. De Cliëntenraad SoZA is hier eveneens voorstander van. Minima worden immers geacht een te sparen en bescheiden reserves op te bouwen voor allerlei minder frequente uitgaven en tegenvallers. Het Nibud adviseert zelfs een reserve van zo'n 4000 euro. Maar wie een beetje geld op de bank heeft (...) verliest nu het recht op kwijtschelding van plaatselijke lasten. De recente wetwijzigingen kunnen dit ongedaan maken (...).

Als het wetsvoorstel echter op 1 januari 2012 van kracht wordt hoeft geen onderzoek te worden gedaan maar kan de raad nu al besluiten om van deze mogelijkheid gebruik te maken.

Slotopmerkingen

- De Cliëntenraad heeft nog geen goed zicht op alle gevolgen van de rijksbegroting 2012 voor de inkomens en koopkracht van de diverse groepen. Het kan niet worden uitgesloten dat concretere informatie hierover een accentverschuiving wenselijk maakt.
- Er is altijd ruimte voor een betere voorlichting, waarbij gebruik kan worden gemaakt van diverse media en intermediaire kaders (maatschappelijke organisaties en instellingen). Tegen het gebruik van de inmiddels zeer goed bekende term minimabeleid heeft de Cliëntenraad geen bezwaar.
- De Cliëntenraad is voorstander van indexering van de bedragen

Leiden, 20 september 2011